

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplate:
U Beogradu i u krajevima zapadno od 1. kr. Gata po cijeni od . . . . . 8 halara	U Beogradu i u krajevima zapadno od 1. kr. Gata za jedno i sedam pošta 2.50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 10 halara	U Beogradu sa dostavom u kuću 3.00
Izvan ovog područja po cijeni od . . . . . 12 halara	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 3.50
	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije 4.50
	U inostranstvu 5.00

Oglasi po cijniku.

Uredništvo: BEGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin vasoo broj 21. Telefon broj 28.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 93. Telefon broj 248.

Br. 354.

BEGRAD, četvrtak 27. decembra 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 25. decembra.

Istočno bojište:

Primirje.

Talijansko bojište:

Uspješno su odbijeni neprijateljski napadi protiv naših novih položaja između Asiaga i Brente. Broj zarobljenika od 23. ov. mj. povisio se na 9000 vojnika i 270 časnika.

U bojama na 23. i 24. ov. mj. osobito su se istakli pješadijski pukovi i to: 22. sinjsko dalmatinski puk, gradački puk broj 27., komaromski puk broj 12., kolosvarski puk broj 51., bečki puk broj 84., benešavski puk broj 102., lovački gradački puk broj 20., napadni bataljun broj 11. i brdska satnija broj 22.

Kb. Beč, 26. decembra.

Istočno bojište:

Primirje.

Talijansko bojište:

Talijani su opet pokušali, da nam u ogorčenim bojama otmu visinu između Asiaga i Brente, koje smo zauzeli na 23. ov. mj. Svi su napadi bez razlike odbijeni.

Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 26. decembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavorskog:

Topnička je djelatnost bila neznatna i samo se nešto pojačala jugoistočno od Yperna, kod Moeuvresa i Marcoinga. U našoj vatrenj borbi na nož odbijeni su francuski izdajnički prepad južno od Juvincorta.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Od nekoliko dana pojačana topnička vatra na istočnoj obali rijeke Maase jučer se stišala.

Istočno bojište:

Nema ništa novog.

Macedonsko bojište:

Nema većih borbenih djelatnosti.

Talijansko bojište:

Poslije jake topničke pripreme preduzeo je neprijatelj jake protiv napade protiv položaja na Col del Rosso i istočne i zapadne visine.

Svi su se napadi skrhali pod teškim neprijateljskim gubitcima.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Pregovori za mir.

Zvaničan izvještaj o pregovorima. — Šest ruskih tačaka. — Izjava grofa Czernina i njemačke vlade.

Kb. Brest-Litovsk, 25. decembra.

U sjednici od 22. decembra rusko izaslanstvo je izjavilo, da ono polazi sa jasno iskazane volje ruskog naroda, da se ostvari što je moguće prije zaključenje opšteg, pravičnog mira, kog svi mogu prihvatiti. Pozivajući se na zaključke opšteg kongresa ruskih radničkih, vojničkih i seljačkih savjeta upozoruje rusko izaslanstvo na to, da smatra da bi produženje rata jedino zbog aneksija bio zločin, pa s toga svečano izjavljuje, da će odmah potpisati uslove za mir, koji će okončati rat na osnovi uslova, koji bi za sve narode bez razlike bili podjednako pravični. S tih načela polazeći rusko izaslanstvo je predložilo, da se pregovori o miru zasnuju na ovih 6 tačaka:

1. Ne dozvoljava se nasilno prisajedinjenje oblasti, koje su za vrijeme rata posjednute. Čete, koje su te oblasti posjele, povuče se u najkraćem roku.
2. Politička samostalnost naroda, koji su u ovom ratu izgubili samostalnost, ponovo će se potpuno uspostaviti.
3. Nacionalnim grupama, koje prije rata nijesu bile politički samostalne, dade se mogućnost, da narodnim glasanjem riješe, kojoj će državi pripadati ili o svojoj državnoj samostalnosti. To se narodno glasanje mora izvršiti na način, da se cjelokupnom stanovništvu dotične oblasti, zaključno sa iseljenicima i bjeguncima, osigura potpuna nezavisnost pri glasanju.
4. U oblastima s mješovitim narodnostima pravo manjine zaštitice se naročitim

Pregovori za mir.

Težnja za opštim mirom. — Detaljni pregovori sa Rusijom.

zakonom, koji će im dati samostalnost nacionalne kulture ili — ako se to praktički ne bi moglo izvesti — autonomne uprave.

5. Ni jedna ratujuća zemlja nije obavezana, da drugoj zemlji isplati tako zvane ratne troškove. Već naplaćene kontribucije vrate se nazad. Što se naknade gubitaka privatnih lica tiče, oni će se isplatiti iz naročitog fonda, koji će zaračeni po srazmjeri obrazovati.

6. Pitanje o kolonijama riješit će se sa obzirom na tačku 1. i 4. postavljenih načela.

U današnjoj punoj sjednici, održanoj pod predsjedanjem grofa Czernina, izjavio je predsjedavajući u ime izaslanika četvornog saveza ovo, kao odgovor ruskom izaslanstvu: Izaslanstva saveznih sila polaze sa jasno iskazane volje svojih vlada i svojih naroda, da se što je prije moguće postigne zaključenje opšteg pravičnog mira. Izaslanstvo saveznika je u saglasnosti sa svojim vladama, da se načela ruskih prijedloga mogu uzeti u pretres kao osnova za takav mir. Izaslanstva se slažu sa neodložnim opštim mirom bez nasilnih oblasnih zavojavanja i bez ratnih ošteta. Kad rusko izaslanstvo produženje rata radi osvajačkih svrha osuđuje, izaslanstva saveznika se pridružuju tome gledištu. Državnici savezničkih vlada su ponavljano u svojim programatičnim izjavama naglašavali, da saveznici, radi osvajanja neće ni za jedan dan produžiti rat.

Tog su se gledišta saveznici uvijek pridržavali. Oni svečano izjavljuju svoju odluku, da će neodložno odmah potpisati mir, koji će ovaj rat okončati na osnovi pomenutih za sve zaračene sile podjednako pravičnih uslova. Ali se mora izričito upozoriti na to, da se sve sile, koje sad u ratu učestvuju, moraju bez izuzetka i bez ikakvog okolišanja pridržavati u određenom roku najtačnije uslova, koji su za sve narode podjednako obvezni, ako se hoće da pretpostavke ruskih izaslanika budu ispunjene; jer ne bi imalo smisla, da se sile četvornog saveza, koje s Rusijom pregovaraju, drže jednostrano tih uslova, a da nemaju jamstva o tome, da će ruski saveznici časno i bez ikakvih obzira ispuniti uslove i prema četvornom savezu. Sa ovom pretpostavkom ima se 6. tački osnove za pregovore, koju su ruski izaslanici predložili, ovo primjetiti:

K 1. Nasilno prisvajanje oblasti, koje su za vrijeme rata posjednute, ne nalazi se u namjeri saveznika. O četa, koje se nalaze u za sad posjednutim oblastima, donjeće se odredbe u ugovoru o miru.

K 2. Nije namjera saveznika, da narode, koji su u ratu izgubili svoju političku samostalnost, liše te samostalnosti.

K 3. Pitanje o državničkoj pripadnosti nacionalnih grupa, koje nemaju državne samostalnosti, ne može se po mišljenju saveznih sila dovesti u red međunarodnim putem. Ono se u danom slučaju ima riješiti od strane države s njenim narodima ustavnim putem.

K 4. Tako isto je prema izjavama državnika saveznih sila zaštita prava manjine bitni sastavni dio ustava. I vađe saveznika ostvarivaće svuda važnost tog načela — u koliko se ono praktički mogne izvesti.

K 5. Savezne sile često su naglašavale, da bi se moglo uzajamno odustati ne samo od naknade ratnih troškova nego i od ratnih ošteta. Samo bi svaka ratujuća sila imala da naknadi štete, koje su prčinjene njihovim pripadnicima, koji su u ratu zarobljeni, kao i one štete, koje su u vlastitoj oblasti prčinjene nasilnim putem, vrijedjanjem međunarodnog prava, građanina protivničkim.

K 6. Od četvornice saveznika sama Njemačka ima kolonija. U skladu sa ruskim izaslanstvom izjavljuje o toj stvari Njemačka delegacija: Vraćanje kolonijalne oblasti, koja je za vrijeme rata silom oteta, u glavnom je samo dio njemačkih zahtjeva, od kojih se ni u kom slučaju ne može odstupiti. Njemačkom mišljenju odgovara isto tako i ruski zahtjev, koji se odnosi na što skoriju evakuaciju zemljišta, koje su neprijatelji posjeli. U njemačkim kolonijama po samoj prirodnoj izgleda, — bez obzira na raspravljano principijelno procjenjivanje, — da se pravo samoodređenja, kako ga ruska delegacija predlaže, za sada neće moći provesti. Okolnost, da su urode-

nici iz njemačkih kolonija pored svih teškoća i slabog izgleda za povoljan svršetak, — u nevotli i bordi držali sa svojim njemačkim prijateljima protiv daleko nadmoćnijeg neprijatelja, — dovoljan je dokaz njihove privrženosti i odluke, da će u svima okolnostima biti uz Njemačku, dokaz, koji nadmaša svojom zbiljom i važnošću svaku moguću objavu narodnog glasanja. Principi za ekonomski saobraćaj, kako ih ruska delegacija u vezi sa raspravljenih 6 tačaka predlaže, naišli su na neograničeni pristanak delegacija saveznih sila, koje su od njih bile protiv svakog ekonomskog nasilja, te u uspostavljanju uređenog ekonomskog saobraćaja, koji vodi računa o interesima svih što sudjeluju, — vide jednu od najvažnijih pogodaba za izgradnju prijateljskih odnosa između sila, koje sada ratuju.

Sada uzima riječ grof Czernin, koji izjavljuje, da savezničke vlasti potpuno odobravaju razlaganje ruskoga izaslanstva o osnovnicama za privredni saobraćaj. Saveznici su na osnovu tih načela voljni da stupe u pregovore sa svima svojim protivnicima. No da se nebi uzaludno gubilo vrijeme, saveznici su voljni, da se smjestu upuste u raspravljanje o onim specijalnim tačkama, čije je predviđanje potrebno u svakom slučaju kako ruskoj vladi tako i saveznicima.

Odgovarajući na to stajalište rusko izaslanstvo izjavilo je sa zadovoljstvom, da su izaslanstva Austro-Ugarske, Njemačke, Bavorske i Turske usvojile načela opšteg demokratskog mira bez aneksija. Jedino odgovor po 2. tački veli on, predstavlja znatno ograničenje ruskog gledišta. Sa zadovoljstvom konstatuje izjavu sila četvornog saveza po načelu zaključnja mira bez kontribucija, ali se u tom pogledu ograničuje odnosno pitanje o izdržavanju ratnih zarobljenika.

Rusko izaslanstvo polaze na to, da se pruži odštetaćima, koja su propala od aneksija; najzad izjavljuje vođa ruskog izaslanstva, da su njegovi drugovi mišljenja, da odgovor četvornog saveza u prkos izvjesnih razilaženja u mišljenju ne predstavlja nikakvih agresivnih namjera i da pruža stvarnu mogućnost, da se odmah poveru pregovori o opštem miru među zaračanim državama. S obzirom na to rusko izaslanstvo predlaže prekid pregovora, koji bi trajao deset dana, da bi se onim narodima, čije vlade još ne učestvuju u pregovorima o opštem miru, pružila mogućnost, da se upozna sa načelima, koja su sada utvrđena za taj mir. Pošto bi taj rok istekao, morali bi se pregovori pod svaku cijenu nastaviti.

Predsjednik grof Czernin moli rusko izaslanstvo, da ovaj odgovor preda pismenim putem i predlaže, da se odmah stupi u pregovore o onim specijalnim tačkama, koje pod svaku cijenu valja uređiti između ruskim vladom i vladama četvornog saveza. Vođa ruske delegacije pridružuje se ovom prijedlogu i izjavljuje, da je njegovo izaslanstvo voljno, da pristupi pregovorima o onim pojednostima, koje bi se i u slučaju opšteg pregovora o miru morale riješiti zasebnim pregovorima između Rusije i četvornog sporazuma. Na prijedlog držav. tajnika pl. Kuhlmana riječeno je jednoglasno, da se s obzirom na važnost ovog zadatka, a da se nebi gubilo vrijeme odmah sutra prije podne započne tim pregovorima.

Bečki prikaz sadanjeg položaja.

Kb. Beč, 27. decembra.

Kako se doznaje u dobro upućenim krugovima, dokazuje dosadašnji tok mirovnih pregovora, da Rusi misle samona opšti zaključak mira, a ne nazaseban mir, a ovo mišljenje da imaju i središnje vlasti. I Rusija teži za mirom bez aneksija i ratnih ošteta, koji je princip objavila prva Monarhija. Pri tom postoje naravno razlike u mišljenju, naročito obzirom na ekonomske momente. O pojmu aneksije zastupa ruski savjet mišljenje, da pojedine narodnosti moraju poslije rata dobiti pravo samoodređenja. Monarhija naravno ne može pristati uz ovo stajalište, pa nije od svoje strane spremna, da ovo pitanje prepusti međunarodnom uređenju. Pored sve protivnosti u ovoj stvari, primila je ruska delegacija odgovor središnjih vlasti sa zadovoljstvom, te je naglašeno, da takodje i

središnje vlasti zastupaju stajalište opšteg demokratskog mira bez aneksija i ratnih ošteta. Ovo znači izvanredno važan korak unaprijed, te nema sumnje, da je njime data mogućnost za pregovore obzirom na opšti mir. Revolucionarna Rusija zauzima time nesumnjivo za osnov opšteg mira ono stajalište, koje je Monarhija u pogledu mira i prava naroda za samoodređenje od uvijek zastupala, što ima isto značenje sa napaštanjem predjašnjeg ruskog gledišta, tj. da je svjetski mir samo u tom slučaju moguć, ako sve narodnosti dobiju pravo samoodređenja na najširoj osnovi. Rusija postavlja zahtjev na svoje saveznike, da sudjeluju u opštim mirovnim pregovorima, i to na osnovi, koji je Monarhija objavila još u februaru, te ujedno daje roka svojim saveznicima do 4. januara. Po isteku roka Rusija će bez obzira na to, dali će saveznici uopšte ili samo pojedini od njih pristati, početi mirovne pregovore sa središnjim vlastima. Ruska odluka za primanje naše mirovne formule vidi se već odatle, što su odmah preduzeli pregovori onih detaljnih pitanja, koja se imaju između Rusije i središnjih vlasti raščistiti na svaki način.

Trockij o sporazumnim diplomatima.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Basel, 26. decembra.

Petrogradski dopisnik švajcarske „Information“ razgovarao je sa Trockijem. Na pitanje novinara, zašto boljševička vlada nije dala pravo i sporazumnim vladama, da sudjeluju u pregovorima za mir, odgovorio je Trockij vrlo oštro i ozbiljno:

Saveznici su imali dovoljno vremena. Mi smo čekali 220 sati. Mogli su odgovoriti u ono vrijeme, a na pitanje o kojemu već razmišljaju mjesec. Naše je mišljenje, da francuska vlada i francuski parlament ne predstavljaju volju naroda. Mi ne tjeramo tajnu diplomaciju. Mi ćemo objavljvati tečaj mirovnih pregovora. Ako saveznici žele, mogu uvijek sudjelovati na pregovorima, jer mi želimo opšti mir. Naravno, ako sporazumni diplomate ne će htjeti, da prime ozbiljno naš korak, doće zasebni mir.

Sastanak ustavotvorne skupštine poslije mira.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Basel, 26. decembra.

Prema jednoj vijesti „Djena“ izjavio je Trockij u seljačkom kongresu, da će se ustavotvorna skupština sastati poslije potpisanoga mira. On je rekao: „Donjećemo ustavotvornu skupštinu gotov mir, pa se nadamo, da će skupština odobriti našu politiku“.

Pitanje uspostavljanja saobraćaja.

Kb. Brest-Litovsk, 27. decembra.

Na osnovu prethodnog sporazuma, koji je juče postignut, vodili su se danas između predstavnika Austro-Ugarske i Njemačke s jedne i Rusije s druge strane pregovori, koji su se u glavnom odnosili na uspostavljanje saobraćaja između pomenutih sila. Pregovori se nastavljaju.

Razmjena građanskih zarobljenika između Rusije i Njemačke.

Put njemačke komisije u Petrograd.

Kb. Berlin, 27. decembra.

Danas odlazi u Petrograd komisija predviđena u dodatku njemačko-ruskom ugovoru o primirju od 15. decembra. Ova komisija, kojoj je na čelu poslanik grof Mirbach posredovao pri razmjeni građanskih zarobljenika i vojnih zarobljenika, koji su onesposobljeni za vojnu službu; osim toga će ona preduzeti i potrebne mjere radi uspostavljanja odmore između obiju država u granicama predviđenim ugovorom o primirju.

Konflikt sa Ukrajinom.

Mirno riješenje ukrajinskog spora. (Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 27. decembra.

Prema posljednjim petrogradskim izvještajima očekuje se, da će između boljševika i ukrajinske Rade, s time, da će Rada mnogo popustiti od za-

htjeva, koje je bila postavila prilikom svoga prvog koraka prema boljševičkoj vladi, dok će opet koljševiki još jednom priznati ukrajinsku samostalnost. Time se savjet u Kijevu konačno odriče pokušaja, da u Rusiji vodi prvu riječ. Ovaj propali pokušaj povlači za sobom rascjep u glavnom sekretarijatu. Nekoliko je ministara dalo ostavku. Viničenko obrazovao je novu vladu. Mirnim riješenjem ovog sukoba Kaledin je potpuno onemogućen.

Opšta mobilizacija u Ukrajini.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Rotterdam, 26. decembra.

„Times“ javljaju iz Petrograda, da je ukrajinska vlada objavila opštu mobilizaciju vojske nove države.

Boljševičke čete nastupaju protiv Kijeva.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 26. decembra.

Javljaju iz Petrograda: Zbog nejasnog odgovora ukrajinske vlade, namjerava boljševička vlada izabrati časoviti svoj boljševički položaj. Boljševičke čete približuju se sa tri strane Kijevu. Vlada se može potpuno pouzdati u svoje čete.

Grad i okolica.

Dobrotvorno pozorišno veče.

Dobrotvorna diletantaska predstava u korist beogradske sirotinje, u kojoj gostuju članice bivšeg kr. srpskog narodnog pozorišta gdje Katica Rucović, gdjica Vukica Jurković i gdjica Milica Bošnjaković, — zakazana u nedjelju 30. decembra ove god. u 8-30 sati u veče, počće u 6 i po sati po podne, zbog naredbe o ograničenju osvjjetljenja.

Karte, ko još nije dobio za ovu predstavu može se blagovremeno snabdjeti istim u knjižarama S. B. Cvijanovića, „Jugo-Istok“ i u upravi „Beogradske Novine“, Topličin Venac 21, dok se nijesu sva bolja mjesta rasprodala.

Prekid saobraćaja Beograd-Zemun i Zemun-Pančevo.

Zbog pojavljivanja leda na Dunavu obustavljen je do dalje naredbe lokalni parobrodski saobraćaj između Beograda i Zemuna, kao i između Zemuna i Pančeva. Ponovno otvaranje saobraćaja objaviće se.

Obustavljanje plovidbe između Zemuna i Oršave.

26. decembra obustavljen je do dalje naredbe parobrodski saobraćaj između Zemuna i Oršave.

Istorijski kalendar.

Na jučerašnji dan, 26. decembra 1805. godine, 24 dana poslije bitke na Austerlicu zaključen je u Požunu mir između cara Franje II. i Napoleona. Ovim je mirom Austrija ustupila Istru i Dalmaciju Francuskoj, Veneciju novostvorenoj kraljevini Italiji, koja je bila vasalna Francuskoj, Tirolsku Napoleonovom savezniku Bavorskoj, koja se proglasila kraljevinom. Od njemačkih država koje su bile sa njime u savezu, Napoleon je obrazovao tzv. rajnski savez („Rheinbund“, „Confédération du Rhin“).

Na današnji dan, 27. decembra 1571. god. rođen je u Weilu čuveni astronom Johannes Kepler, o kojemu smo već govorili na ovom mjestu prilikom godišnjice njegove smrti; umro je 27. novembra 1630. god. — 27. decembra 1822. god. rođen je u Dôle-u slavni hemičar Louis Pasteur, o čijem smo radu već govorili prilikom godišnjice njegove smrti — umro je 28. septembra 1895. god. — 27. decembra 1870. god. bila se krvava bitka između Nijemaca i Francuza na Amiensu. Istoga dana su Nijemci otvorili prvi put vatru na sam grad (varoš) Paris. — 27. decembra 1900. god. umro je poznati engleski inženjer George Armstrong, koji se naročito proslavio kao konstruktor topova („Armstrongovi topovi“).

EKSPOZITURA PESTANSKE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE
u Beogradu — Knez Mihajlova br. 50.
Specijalno ocjelenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.
Osnovna glavnica i pričuve 232.000.000 kruna.

